

WODC RAPPORT

Het recht om te demonstrenen in de democratische rechtsstaat

demonstratierecht.nu

Programma

1. Onderzoekers

2. Onderzoeksvraag en -methoden

3. Conclusies

1. Onderzoekers

vandaag aanwezig:

mr. Noor Swart
prof. dr. Heinrich Winter
mr. dr. Klaas Rozemond
mr. dr. Berend Roorda

andere onderzoekers:

mr. Joachim Bekkering
mr. Noud Zuidberg
mr. Erwin Krol
dr. Alice Dejean de la Bâtie
prof. mr. Joeri Bemelmans

2. Onderzoeksvraag en -methoden

**Het demonstratierecht in
Nederland. Is herziening
noodzakelijk?**

2. Onderzoeksvraag en -methoden

- Klassiek-juridisch onderzoek**
- Rechtsvergelijkend onderzoek (D, ENG, FR)**
- Empirisch onderzoek**
 - vragenlijst onder alle gemeenten**
 - interviews**
 - kennistafelbijeenkomsten**
- Rechtstheoretische analyse**

3. Conclusies

demonstratierecht.nu

3. Conclusies

1 Ingrijpende wijzigingen van het demonstratierecht zoals dat in Nederland wettelijk is geregeld, zijn niet vereist.

ARGUMENT 1 - FUNDAMENTEEL BELANG

**De demonstratievrijheid is
een van de fundamente
van onze democratische
rechtsstaat**

Waarom is dit recht van belang?

1 Politieke functie

2 Beschermende functie

3 Ventielfunctie

ARGUMENT 2 - NIET NOODZAKELIJK

**Er is geen noodzaak voor
verdere inperking of
uitbreiding van de
demonstratievrijheid**

Waarom niet noodzakelijk?

- Huidige wetgeving: er is al voldoende mogelijk
- Betrokkenen: er is geen behoefte aan
- Cijfers: er is geen noodzaak om demonstraties verder te beperken

97%

van alle demonstraties
verloopt zonder incidenten

ARGUMENT 3 | NIET DOELTREFFEND

**Verdergaand beperken is
weinig doeltreffend en kan
averechts werken**

ARGUMENT 3 | NIET DOELTREFFEND

Verdergaand beperken is weinig doeltreffend en kan averechts werken

NAME
NOM

NO.

Engeland

NAME
NOM

NO.

Frankrijk

3. Conclusies

1 Ingrijpende wijzigingen van het demonstratierecht zoals dat in Nederland wettelijk is geregeld, zijn niet vereist.

3. Conclusies

2 Er is vooral winst te behalen in de uitvoeringspraktijk, met name bij een aantal specifieke typen demonstraties waarbij zich knelpunten kunnen voordoen.

‘...specifieke typen demonstraties waarbij zich knelpunten kunnen voordoen’

— Demonstraties waarbij demonstranten bewust de grenzen van de wet overschrijden

Wegblokkades – "Wettelijke regels moeten geen 'lege hulzen' zijn"

— Demonstraties die schuren met fundamentele rechten van anderen

Abortuskliniekdemonstraties – Rekening houden met de privacy

3. Conclusies

KNELPUNT 1: COMMUNICATIE EN AANMELDING

Contact tussen demonstranten en autoriteiten verloopt soms moeizaam

KNELPUNT 2 - STANDAARDVOORSCHRIFTEN EN ANDERE ONNODIGE BEPERKINGEN

Onnodige beperkingen in een verhard debat

3. Conclusies

KNELPUNT 3 - CAPACITEITSPROBLEMEN

Demonstraties leggen een groot beslag op de politie-inzet

KNELPUNT 4: ZORGEN OVER POLITIEOPTREDEN

Huisbezoeken, surveillance en geweld onder de loep

3. Conclusies

Aanbevolen wetswijzigingen:

(1) Breng art. 5 en 7 Wom in lijn met EVRM

(2) Overweeg opname noodzakelijkheidstoets in Wom

(3) Overweeg specifieke Wom-noodbevoegdheden

(4) Overweeg versoepeling bestuurlijke ophouding

(5) Overweeg specifieke wetgeving bij abortusklinieken

De kernconclusie

**Behoud het systeem,
verbeter de uitvoering**

Dank voor uw aandacht

WODC RAPPORT

Het recht om te demonstrenen in de democratische rechtsstaat

demonstratierecht.nu

